UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm Ivris Gvlielmi Dvrandi

Durantis, Guilelmus

Augustae Taurinorum, 1578

Comparatione in termino.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96857

Visual Library

denunciari.de vent.inſpi.Inn. in c.humilis.de ma.& ob. ſimile videmus ꝙ
creditores & legatarii,licet ſint citati per proclama generale in confectio-
ne inuentarii,tamen poſtea admittuntur ad improbandũ ipſum inuẽtariũ,
ut in auth.de hære.& fal.§.ſi vero abſunt. Item videtur abſurdum ꝙ quis
priuetur iure ſuo eo ꝙ non comparuit in vna citatione,l.j.in fi.ſi quis ius di.
non obtempe. Solu.aut quis non eſt citatus vllo modo,& nullum ei genera-
tur præiudiciũ in poſſeſſione nec proprietate, vt dicto §. ſi quis rem & Inn.
in c.ſi quando de offi.dele.aut quis eſt citatus per proclama generale,& tũc
poſt ſecundum decretum non admittitur per modum contradictionis, vt
dicto §.ſi quis poſt addictum,ſed admittitur proſequẽdo ius ſuum.excludi-
tur ergo ſolum a ſummaria contradictione, non a via ordinaria: cum via
ordinaria non ſit ſublata per ſummariam cognitionem,ut l. a diuo Pio.§.ſi
ſuper rebus.de re iud.aut eſt nominatim citatus,& tunc ſimiliter ſibi impu
tet ſi non contradixit,vt primo non audiatur,vt l. ſi deſerta.C.ſi prop.pub.
pen.&d.l.ſi eo tempore. Contrarium tamen credo ꝙ repellatur ſolum a cõ
tradictione ſummaria,non ab ordinaria petitione: & in hoc nocet ei contu
macia,quia facit eum de actore reum,ut l.ſi prius.de ope.no.nun.
An miſſus in poſſeſſionem ex ſecundo decreto non deiecto poſſeſſore, uel
non recedente poſſideat no.in l.ſi finita §.ſi forte.de dam.infe.

¶ Bal.De primo & ſecundo decreto.

CAVEAT autem iudex,ne procedat ad dandã poſſeſſionẽ ante ſum-
mariã cognitionẽ debiti,§.ſequitur.poſt prin.G. ¶ Miſſio poteſt impedi-
ri per tertiũ poſſeſſorẽ,§.reſtat.ver.quid ſi apud.G.& no.in §.ꝙ ſi ſuper re-
bus.per Accur.C.ne vxor ꝓ mar.l. ob maritorũ.per gl.& Cy. niſi poſſeſſio
ſit tranſlata in fraudem,l.j.C.de alie iud.per Cynum.Sed Bart.dicit, quòd
etiã tunc nõ ꝓcedit per viã miſſionis:vt ipſe notat in l.3.C.de pig.in ſua re
pe. niſi poſſeſſio ſit litigioſa,uel quaſi.C.de litig.auth.nunc ſi hæres.uel for
te facta cauſa mutandi iudicii,l.pen.ff.de alie.iud.mut. cauſa facta. Bal.vi-
de j.de ſent.§.ſi tenuta. ¶ Quod iuramẽtum calumniæ non eſt loco proba-
tionis,& ſi approbat gl.ibi,l.theſaur⁹.ff.ad exhib.verſ.ſed qualiter. Et ideo
ſi ꝑ ſtatutũ accuſatio damni dati probatur per iurm,ñ ſufficit tempore pro
ductę accuſatiõis iurare eam eſſe verã,& non calũnioſam:qa iſtud eſt iurm
calumniæ,non probationis,quæ debet fieri poſt reſpõſionem rei: ideo no
uo iuramẽto opus eſt,& debet pſtari intra terminum probandi:& de facto
ſeruatur Peruſii in palatio.Bal.& iunge huic j.de iuramẽto calũniæ,§.ſi ſta
tutum.& §.an iuramentũ,& j.de prob.§.ſi ꝑ ſtatutum. ¶ In quibus rebus
& iurib⁹ cadit miſſio,pro intellectu §.ſi de vectigalibus.& i quibus cauſis,
& actionibus habeat locũ nominatio domini in iudicio: & an miſſus lucret
fructus,e.§.latiſſime per G.& Barto.in l.ſi finita. §.ſi finita.& §.ſi forte ff.de
dã.infe.& j.de re iud.§.item nota,ꝙ. ¶ Vbi non cadit miſſio ante litẽ nõ ɔ
teſtatam,an poſſit ferri diffinitiua? dic qđ ſic ſi negotiũ eſt extraordinariũ:
ver.ſi uero negatur,& ver.quid ſi agatur actori.G.Iacob.But.dicit non exi
gi litis cõteſtationem,in aut.qui ſemel.in recollectis per G.facit ff.ex quib.
cauſis maio.l.ait prætor.§.fi.Bal. ¶ Non valet tenuta reo non citato legiti
me,§.iam de effectu.verſi.ſed quid ſi iudex ad poſtulationem.G. ¶ Ex illo
tit.ne vis fiat ei.tria oriuntur remedia,ver.ex quo nẽpe.G. ¶ Tenuta,quæ
põt dari tẽpore feriato:põt eodẽ tẽpore reuocari:no.ff.de euictio.l.minor.
& in l.j.§.itẽ nunciatio.ff.de noui ope.nunc.per Iacob.& ſi valuit,debent re
fundi expẽnſæ actori:ſi autem non valuit,debent refundi reo,per l. eũ,quẽ
temere.ff.de iud.Valere autem poteſt,ſi ſtatutum hoc dicat,vel in cauſis,in
quibus nõ ſunt feriæ,propter fauorem cauſæ,uel propter fugã rei: vt no.C.
de fer.l.fi.in gl.parua,quam no.Bal. ¶ Si qs mittatur in poſſeſſionem rei
meæ,ñ facto proceſſu ɔ̃ me,ſed ɔ̃ Titium,mea auctoritate eũ deiicio,l.j.§.ſi
quis ideo.ff.ne vis fiat ei.& ibi per Ia. ¶ Item ɔſtitutio l.ſi quis in tãtam,nõ
competit miſſo ex primo decreto,ſecundũ Ia.ad materiam vide ſ̃. de cita
tione.§.quando citatus. & ſ̃.tit.prox.§.pe. ¶ Quod ſecundũ decretum ſit
interlocutoria,habes j.de ſenten.§.ſecundũ decretũ.& ideo nõ oritur actio
in factum:vt ibi. ¶ An poſt quadrimeſtre ſtatim & immediate ſine alia di-
latiõe dari poſſit ſm decretũ,vide j.de ſẽt.§.an habuit.An miſſio uni⁹ cre
ditoris ex ſecũdo đcreto,abſorbeat ius alterius ex ſecũdo decreto:ver. ſub
rub. de ſcđo decreto, ſed pone,ꝙ vni⁹.G.nã l.cũ unus.de bo.anct.iud.poſ.
nõ habet locũ in ſecundo decreto,ſed in primo.Bal. ¶ Quod l. & generali
ter.ff.de noxa.q̃ dixit rẽ alienã præſcribere,ponit ſpeciale caſum in noxa-
li,& idẽ in damno infecto.ff.de dam.infect.prætoris alle. ſententia nõ dat
tit.præſcribẽdi malæ fidei poſſeſſori,per §.videndum.verſ.hoc quoq; notan
dũ.G.Nam ſic daret Publicianã contra dominum:quod eſt falſum no.ff.de
Publi.l.eum qui.§.ſi petenti.Bal.

a ¶ De Comparitione in termino. [a] Rubrica

ADDITIO.

a Ex practicis auctoribus ſolus Aegid.poſuit hanc rubricam per hæc uerba
qualiter citatus ſe debeat iudici præſentare:eſt 8.& aliam,quæ eſt 15. qua-
liter reus ſe debeat coram iudice pſentare. Verum eſt, ꝙ Io. de Deo libro
Iudicum,parte j.poſuit rubricam Prẹſentatio:ſed non proſequitur illam
ad propoſitum,ſed tractat,ꝙ partib.præſentatis iudex debet laborare ad
componendum:& ſi id non poteſt,quid habet agere in ciuili & in crimina
li.Bonagui.etiam ultra medium operis poſuit rubricam, qualiter citatus
loqui debeat coram iudice. auctor autem huic rubricę pabulum difficile
non paruit,niſi in principio dum voluit,quod reus,licet ſuperbus,humili-
ter,& licet melancholicus,hilariter coram iudice compareret.

SVMMARIVM.

1 *Actor qualiter in termino conſtituto ſe habeat iudici præſentare.*
2 *Reus in termino cõſtituto non comparens,a iudice cõdemnetur in expẽſis.*
3 *Reo in termino non comparente,quia iudex non affuit quid ſit agendum.*
4 *Inſtantia mater eſt omnium virtutum in ſuo opere.*
5 *Reum doloſum,uel ſubterfugientem eſſe non oportet,quia contra tales iu-*
ra præſumunt,& iudices prouocant.
6 *Reo,qui prius fuit contumax,comparente,in quo ſtatu cauſa dicatur.*
Comparens non incontinenti in iudicem debet conſentire; & quib.verbis
vtetur.
8 *Iudicium ex tribus conſtat.perſonis.*
9 *Reus vocatus ad iudicium,qualiter habeat ſuum aduocatum edocere.*

IN præcedenti titulo de contumacibus, & qualiter con-
tra eos procedatur, prælibauimus :ſed quoniam vocati
ſæpe comparent, ideo & de hoc aliqua ſubnectamus. Ad
quod notandum eſt, quod citatus non debet iudicem
contemnere,ut j.de do.& contu.§.reſtat.ſed debet ſe humiliter
& hilariter in termino iudici præſentare, eo modo quo & de a-
ctore diximus ſ̃.đ comp.iud.adit §.viſo.Et tenetur quis ɔparere
in loco,ad quem iudex illum citauit,uel vbi ius reddere conſue-
uit,ff.de iuſt.& iur.l.pe.ff.de inter.act.uoluit.nec debet in venien
do difficultates ingerere,ut 13.q.2.quam præpoſterum.ne iudi-
cem cõtra ſe exaſperet,l.diſ.l.ſi quis præpoſtera.Nam etiam nõ
ſuus iudex caſualiter eum lædet,ſi quoquo modo iuriſdictioni p̃
eſt,ff.de iud.ſi quis ex aliena.ff.ſi quis in ius voc.non ierit.ex qua
cunque.ext.de appel.ſi duobus.16.q.j.frater noſter Vnde etiam
ſi dubitet de eius iuriſdictione, ſemper uenire tenetur, ff.de iud.
l.2.§.ſed ſi dubitetur,ext.de appel.cum parati.Sed & ſi certum eſ
ſet non eſſe iudicem,tutius eſt vt ueniat allegare priuilegium ſu-
ũm,niſi manifeſtum & notorium ſit,ut dixi ſ̃.de citat.§ j.ad fin.
a Poteſt[a] etiam per procuratorem ɔparere,ſi maluerit, vt C.de ꝓc
l.fi.ff.de poſ.l.j.in fi niſi dominus ſit iuſtior,quam procurator:&
niſi cauſa ſit vehementior,vt in præ.l.C.nõ enim poteſt perſona
b liter citari niſi in caſib. vt ext. de iud.iuris[b].Sed nec cogitur in
grauibus eũ conſtituere:ext e.querelã.& hoc quando per ſe vult
& poteſt agere cauſam ſuam,xi.q.j.te quidem.extra,de iud.intel
leximus.alias enim bene cogitur conſtituere.Sed hoc proſque-
1 re, vt ſ̃.de proc.† ¶ Sed & ipſe actor in termino cum literis & in
ſtrumento citationis ſe iudici præſentabit,accuſans aduerſarii ab
ſentiã,ut C.de iudi.properandum.§.& ſi quidem,& facit eum re
putari per iudicem contumacem,prout habetur ſ̃. de contuma-
cia.§.ſequitur.quæ ſingula faciat redigi in actis:quæ præſẽtatio
hoc modo ſcribetur in actis.
¶ FORMA.Talis ſe coram tali iudice præſentauit,pro tali cau
ſa, quam cum tali habet,ſeu habere ſperat,die tali, & hora tali.
2 ¶ † Fit autem hæc præſentatio,tam ab actore, quã à reo, coram
quocunque iudice ordinario, vel delegato, ſeu arbitro, Quod
aũt actoris præſentatio ſit facienda,patet:ſi enim reus non com-
paret in termino, & ideo iudex eum in expenſis condemnaret,
ut ſ̃.de cita.§.viſo de temporum.& in aliis §§.& poſtea diceret rẽ
us ſe iuſte condemnatum,eo quod nec actor in termino cõpa-
ruiſſet,vt no.ext de do.& contu.actor.ſi actoris comparitio non
apparet,ſententia retractaretur:qa iudici non creditur, niſi qua
tenus conſtat legitimis documentis.extr.de prob.quoniã cõtra.
3 † ¶ Quid ſi reus nõ comparuit,ideo quia iudex nõ affuit?de hoc
j.de expenſis.§.poſtremo,ver.tu autem.Quod etiam hora com
paritionis ſcribatur,& vtile eſt vt ſciatur,qua hora, & quo tẽpo
re incipit aduerſarium expectare:arg.ext.de do.& contu.cum di
lecti.in fi & ext.de ſequeſt.poſ.c.j.in fi.de procu.auditis. & an ho
ra venerit competenti,vt in præ.§.viſo.tota tamen dies ei cedit,
vt ſ̃.de aduo.§.ſequitur.2.verſi. item ſecundum. Si uero ſit pro
curator.ſe in termino coram iudice præſentet,& ei oſtendat mã
datum ſuum,& non occultet:vt ext.de appel.ſæpe.in prin. & il-
lud ſtatim faciat in actis redigi ad cautelã:qđ notarius in hac for
ma ſcribet:¶ FORMA.Die & hora talib⁹ talis procurator. P.ſe
corã tali ordinario,ſeu delegato præſentauit ,pro cauſa, quã di-
ctus P.habet,vel habere ſperat ſuper hoc cum tali:& mandatum
procuratorium eidem iudici obtulit continentiæ talis: ponatur
totus tenor.& idem intelligatur de præſentatione ſyndici,vel ac
toris uniuerſitatis.Scripta igitur actoris præſentatiõe,actor vigi-
let & iudicem ſuper ſuo negotio ſolicitet: † inſtantia enim ma
4 ter eſt omnium uirtutum in ſuo opere,83.diſt.nihil.quod dic,vt
ſ̃.in præd.§.ſequitur.
† ¶ Reum quoque cautum eſſe oportet, vt non ſit doloſus: uel
5 ſubterfugiens.nam ɔtra tales iura præſumunt,& iudicem prouo
cant,xj.q.j.Chriſtianus.3.q.9.decernimus.ext.de præſump.null⁹.
de reſc.ex tenore.de teſti.cõſtitutus.ut jam.ſ̃.in prin dixi. ideo-
que in termino per ſe,uel per idoneum reſponſalem, hora con
grua,& iudice pro tribunali ſedente, ſedulus ſe præſentet, ſic ut
uideatur ſuam innocentiam uelle demonſtrare & ſuã præſenta-
tionem faciat in actis redigi:non autẽ veniat,ut quidã faciunt,ni
mis tempeſtiue,vel tarde,vt actor expenſas illius diei amittat,&
terminus inutiliter elabat.ext.de iud.c.fi.& hoc plenius ꝓſeque-
re,vt in prẹ.§.ſequit.Si vero reus prius fuerat ɔtumax,& ob hoc
ɔ̃ eum proceſſum fuerat,nunc aũt ad iudicium veniat,ſiquidem
paſſus erat miſſionem,non recuperabit poſſeſſionem,niſi prius
reſtitutis expenſis,& præſtita idonea cautione de iudicio ſiſti. Si
vero fuerat excõicatus,ſimiliter nõ abſoluetur, nec admittetur
niſi prius

ADDITIONES

a Poteſt. ¶ Verba aegidii uſque ad uer.quid ſi reus.
b Iuris. ¶ Lib.vi.

niſi prius reſtitutis expenſis,& præſtita huiuſmodi cautiōe. quo
facto fiet litis ↄteſtatio,& ipſe reus iurabit de calūnia:actor vero
non,quia ipſe iurauit tempore miſſionis.quæ dic,vt ſ.de contu-
macia,§ ſequit.ver.cæterū ſi cauſa & §.2.verſ.j.& ſ.ti prox.§.j.
ver.interpoſito igitur.§.iam de effectu.ver.ultimo not. qa.& in
multis aliis locis eiuſdē tituli.Qualiter vero actor, qui prius fuit
contumax, admittetur, nota.ſ.de contu.§.nunc nobis.in prin.
6 † ¶ Attendas inſuper,quando reus,qui prius fuit contumax, cō
paret,in quo ſtatu ſit cauſa.nam ſi ſit lis ↄteſtata, uel eſt talis cau-
ſa,puta appellationis, vel alia,in qua poteſt in partis contumaciā
lite non conteſtata procedi:quod dic,ut ſ.de teſt.§ nunc tracte-
mus.& ſit proceſſum in cauſa cōtra reum, ipſe poſtea ueniēs ad
mittetur in eo ſtatu,in quo inueniet cauſam:vnde ſi ſit lis conte-
ſtata uel iuratum de calumnia,ſeu de veritate,uel teſtes producti
vel etiam concluſum in eius contumaciam, in eo ſtatu admitte-
tur ad ſequentia,& non ad pcedentia. Vnde non audietur,ſi velit
libellum offerre,vel exceptiones dilatorias,ſeu fori,proponere
uel iudicem recuſare,uel petere,quod fiat litis conteſtatio;argu.
ext.de re iud inter monaſterium.Cum enim abſens in caſibus,p
præſente habeatur,vt ext.de app per tuas.de do.& contu. verita
a tis & de eo,qui mitti.in poſſeſ.cauſa rei ſer. eum qui [a].valet pro
ceſſus contra eum habitus,ac ſi præſens eſſet: & ſi præſens fuiſ-
ſet,non potuiſſet.nūc ea proponere,ſi ab initio omiſiſſet:de hoc
j.de appel.§ qualiter autem.ver.ſed pone.& ſeq.
7 † ¶ Hæc quoque no.[b] quod is, qui comparet, non incontinenti
b in iudicē cōſentiat,ſed proteſtādo dicat:¶ F O R M A. Domine,
vocatus a vobis venio ad vos,tanquam ad dominum & amicum
auditurus quid vobis placet,& quare me vocaſtis, non tamen ve
ſtrum iudicium ſubeundo.
Poſtquam autem quis comparuerit,ſine iudicis licentia non re-
cedat,ut ext.de iudi.cap.j. 11.q.3.certum.de hoc ſ.de contu.§.j.
Eā autem obtentā ſcribi faciat in hac forma:FORMA.Talis,ad
petitionem talis citatus,hora congrua,in ſtatuto termino veni-
ens,& ſe tali iudici offerens die, vel ſufficienter hic expectauit,ad
uerſario minime comparente, vel nihil aduerſus eum dicēte,li-
centiatus fuit a iudice.
Congruam autem horam voco,a mane uſque eſt veſperas: quia
poſtea non tenetur iudex eum admittere,in authen.de ind.§.ſe-
c debunt.extr.de off.deleg.conſuluit.[c] Expedit autem hoc ita ſcri
bi.Nam ſi alter poſtea veniat,dicens illum illicentiatum receſſiſ-
ſe,oportet eum de licentia docere:alias contumax reputatur:ex
8 tra.de iudi ca.j,xj.q.3.certum.† ¶ Cæterum aduocatus in termi
no veniens ſurgat dicens:quia iudicium ex tribus conſtat perſo
nis,ſcilicet iudicis,actoris,& rei,ut iiii.q.4 cap.i.& extra,đ verb.
ſig.forus.idcirco de his tribus ante omnia eſt videndum, ne iudi
cium deluſorium videatur,extra,de iudi.ca. cauſam quæ. quod
ſi reus. per procuratorem compareat,petat actor copiam ſuę p
curationis ante omnia,vt C.de procur.licet.in prin. & petat in-
ducias ad deliberandum ſuper ea De exceptionibus ergo ↄtra p̄-
miſſas perſonas competentibus,vide ſ.de actore & reo, & de p-
cur.& de aduoc.& de comp.iud.adi.Item qualiter & quādo pro
9 ponentur,dicetur j.de exce.& j.ti.prox.† ¶ Hoc etiam no.quod
cum reus uocatus venit ad terminum,debet docere ſuum aduo
catum,ne ab actore,uel a iudice in aliquo circunueniatur:& pro
teſtetur.quod coram eo comparet, ſaluis omnibus exceptioni-
bus dilatoriis,& peremptoriis ſibi competentibus:ut extr.de di
la.c.fi.Et ſi ille ſit iudex, petat ſibi fieri copiā ſuæ iuriſdictionis,
extr.de off.deleg.cum in iure.quæ ſibi fieri debet cum die & con
ſule, ut j.de inſtr.edit.§.videndum.ver.exhibenda.& niſi fiat,ap
pellet ſecundum formas traditas j.in tractatu.libel in ti.de app.
§.1.in 6.forma.Si uero copiam fecerit,commiſſiōem impugnet
ſi poteſt:vt ſ.de iud.dele § pe.& ſi alioquin petat terminum p
aduocato querendo,ſi ſecum non duxit:quem ſi iudex neget,ap
pellet.ut in præd forma.Si autem ſibi conceſſerit,in termino ſibi
præfixo cōpareat, & libellum ſibi porrigi petat. 3.q.3.offeratur
extr.de libel.oblat.c.1 quod niſi fiat,appellet,niſi ſit talis caſus in
quo non ſit offerendus:quod dic,ut j.in ti.de lib.concep.§.nunc
dicendum.Quæ autem hic deſunt, vide ſupra de competen.iud.
adit.§.fi.

ADDITIONES.

a Qui. ¶ Lib.vi.
b No. ¶ Secundum Bonag. vbi ſ.& rubricis ſeq. conſulebat etiam q ſuum
notarium ſecum duceret ad j.ſcripta ſcribenda.
c Conſuluit. ¶ Et vide,quod ibi ſcripſi in gl.ex hoc collige.
ADDITIO.Adde tu,& vide Alex.in l.liber homo, q bona.§.j.in fi. ff.de
ver.obli.ubi,q ſi in citatione opponit dies,& non hora,intelligitur de ho-
ra congrua & conſueta,ſecundum In.in c.cū nobis olim.de ele. ſed ubi nō
appareret de hora congrua, uel plures eſſent horæ congruę, ualeret cita-
tio:& intelligeretur de illa hora, in qua poſſet quam primum commodè
comparere:ut ibi per eum.uide tamen Bart.l.qui ante calendas.ff.de uerb.
oblig.Hen.Ferran.

ADDITIONES NOVAE.

* Nota q ille qui mittit procuratorem nō tenetur caſus futuros prouidere
de quo per Inn.in c.j.extr.ut lite non conteſt.Bal.in l.cum a matribus. C.
qui pe.tutor.

a ¶ De libelli oblatione [a]. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Cauſa,quæ in libello inſerenda eſt,litis fundamentum dicitur.*
Dilationes & exceptiones ſuper principali,an poſſint dari, uel proponi ante libelli oblationem.
2 *Deſtitutus exceptionibus,quæ poſſunt in iudicio ante libelli oblationem opponi quomodo ſe habere debeat.*
3 *Aduocatus actoris,reo defendere ſe uolente,quæ debeat habere.*
4 *Officium iudicis eſt in libello iudiciali: quare debet ipſum diligenter inſpicere.*
5 *Forma proteſtationis faciendæ ab actore recipiente libellum in iudicio.*
6 *Reus an coram non ſuo iudice teneatur libellum recipere.*

IN præcedenti titulo docuimus, qualiter vocatus debeat in
b termino comparere:ſed quia vocato venienti [b] ante om-
nia poſt citationem libellus eſt offerendus, vt 3.q.3.offera-
tur.ideo & de hoc aliqua perſtringamus. Ante omnia ideo
1 dixi:† nam cauſa,quæ in libello inſerenda eſt,ut extr.de libel.obl.
capitu.fi.fundamentum eſt litis,C.de eden edita.&.ext.de verb.
ſig.forus. §. cauſa. & vbi non eſt fundamentum, ſuperædificari
non poteſt,1.q.1.cum Paulus.ext.de presb.non baptiſ.ca. 3. Ar.
tamen contra ext.de prob. quoniam contra vbi proponit dila-
tiones,& recuſationes,& exceptiones:ſed illud intellige de dila
tionibus inter vnam citationem & aliam de quibus not. ſ. de ci-
ta.§.nunc de tempo. Item etiam recuſatio proponi poteſt ante li
c belli oblationem,vt in præd.decr. [c] Sed arg.contra, 3.q.3.offera-
d tur.[d].Item quod vbi dicit,Exceptiones, intellige de exceptioni-
bus competentibus contra iudicem,& perſonam actoris.& con
tra reſcriptum. Nam dilationes & exceptiones ſuper principali
non poſſunt dari, vel proponi, uel ſaltem probari cum effectu
ante libelli oblationē:verbo tamē etiā ante pponi poſſunt,ſicut
& factū antè pponit qnq; vt ſ.de ↄpe.iud adi.§.uiſo.de hoc j.đ
2 exce §.dicto.† ¶ Cum igitur videbis te deſtitutum illis exceptio
nibus, quæ poſſunt ante libelli oblationem proponi, recipe li-
bellum ſub proteſtatione j.ſcripta:vel dic,q prius debet libellus
recipi,quam aliqua exceptio admittatur:quod dic,ut j.de exce.
§.nunc videndum.ver.illud quoq; no. Licet aūt dixerim cōparē
ti libellum ante omnia porrigendum, non tamen ob hoc exclu-
do quorundam laudabilem morem, qui ante omnia factum iu-
bēt verbo proponi,vt ext.de iud.paſtoralis.& de lit. cont.ca.uni
co,ibi,cum non narrationē,&c.quo facto ſtatim reū ſup eo īter
rogant:qui ſi confiteatur,ſtatim ei p̄cipiūt,q ſatisfaciat:de quo p̄
cepto no.j.de ſen.§.ij.ver.eſt quoq; ſi vero negauerit,faciūt ſibi
dari libellū.pet hoc eīn lites poſſunt minui:qđ faciendū eſt, ext.
de dolo & contum finem.ff.ſi certum pe.quidam.ff.de aqua plu
3 uia arcen.in ſumma.ext.de reſt. ſpolia. frequens. † ¶ Actoris er-
go aduocatus reo defendere ſe uolente, debet libellum triplica-
tum habere paratum,& ipſum debet legere, & unū iudici offer-
4 re:iudex vero diligenter ipſum inſpiciet:† quia eius officium in
libellis eſt,vt ff.de off.aſſeſ.l.j.in fi.quo approbato,factaq; colla
tione,utrum concordent debet alium ſibi retinere, & alterum
parti offerre:quod dic,ut in præ.§ uiſo.& j.de libel.concep.§.re
ſtat.alioquin iudex faciet reo copiam ſumptibus actoris.in qua
cōtineatur,quod reo obiicitur,vel ab eo petitur,& alia,vt in eo.
ti.§ quod aūt.ut ille,habitis induciis deliberare ualeat,an cedere,
vel contendere velit,& debeat,ut in præ.auth.offeratur.Prius tn̄
quam libellum recipiat,actor,caueat:quod dic,vt no.j.de ſatiſ.§.
5 j.† quo facto eum recipiat ſub hac proteſtatione.
¶ F O R M A. Saluis omnibus exceptionibus, & defenſionibus
mihi competentibus,tam contra iudicem,quam contra partem
quam contra forum,quam contra libellum,uel reſcriptum,& q-
buslibet aliis dilatoriis,& peremptoriis, recipio hūc libelllum,vt
j.de libel.concep §.ſequitur.in prin. Et hanc proteſtationem in
actis faciat redigi ad cautelam,ſi uult:quia ad hoc neceſſario nō.
tenetur

ADDITIONES.

a Tractatores huius materiæ poſui ſup rubrica đ libellorū ↄce. excuſationē
autē auctoris de hoc trac.hic poſito,vide ſ.đ actione,uel petitione, ſup ru.
b Venienti. ¶ An vero ſufficiat præſentia rei ſine citatione, vide j.de lib.cōc.
§.ſequitur.in fi.
c In præ decr. ¶ Nolebat ergo Io. de Deo, q libellus mitteretur in citatio
ne, ut dixi de cita.§.iam de citatione,uer.uiſo.ad finem.
d Offeratur. ¶ Vide uer.illud quoque.ad quem j.remititt.
ADDITIO.Vide Io.de Turre.crema.in d.c. offeratur. vbi late
cui ſit offerendus libellus,& quando,a quo,vbi,& qualiter, & cui
ſistradi debeat.Hen.Ferran.